

Niklas lever för dragspelskungen

"Ingenting går upp mot Calle Jularbo"

Till spelningarna åker han i en jättelik Cadillac – precis som sin förebild. Nu har ännu en dröm gått i uppfyllelse. Niklas Thornéus spelar på Calle Jularbos gamla dragspel.

TEXT OCH FOTO JOAKIM NORDLUND

Carl Jularbo är en av Sveriges genom tiderna mest omtyckta musikanter. För generationerna som besökte dansbanorna mellan 1930 och 1960 är melodier som *Drömmen om Elin* och *Livet i Finnskogarna* klassiker, fullt jämförbara med musiken som Beatles och Abba gjorde.

Men säger någon Jularbo i dag ser förmodligen merparten av den yngre generationen ut som frågetecken.

Det finns ändå undantag. Som Niklas Thornéus. Han är en 29-årig småbarnsfar som brinner för dragspelsmusik i allmänhet – och Carl Jularbos musik i synnerhet.

– Jag älskar Calles musik. För min del är han kungen. Den enklaste vals kunde han höja

bara genom sitt fantastiska sätt att spela, säger Niklas.

Han sätter på en skiva och efter en stunds lyssnande spricker han upp i ett nytt leende.

– Oj, oj, oj! Det är inte många som kan göra om det där. Många säger förresten att den här inspelningen av *Brudvalsens* kanske var hans bästa. Han har gjort så mycket bra så det känns nästan omöjligt att välja, säger Niklas Thornéus.

Rummet fyllt med dragspel

Rummet i villan hemma i Sävast utanför Boden är fyllt med olika dragspel. Men endast ett står i en inglasad monter. Han låser upp skåpet och plockar sedan ut ett trekörigt femradigt Accordiaspel från Hagström. På sidan står det Jularbo med stora bokstäver.

– Det här har varit min dröm så länge och nu fick jag äntligen chansen att köpa ett av Calle Jularbos dragspel. Det här hade han när filmen *Livet i Finnskogarna* spelades in.

Självklart åker Niklas Thornéus Cadillac – för det gjorde ju Calle Jularbo! Niklas kör en Coupe de ville -62.

Under alla år har jag burit med mig drömmen Drömmen om Elin, leende under en blommande lördag

Carl Jularbo med ett enradigt dragspel framför sin Cadillac Coupe de ville -59.

Niklas intresse för dragspelskungen har växt successivt och ute på gårdsplanen står en jättelik rosa Cadillac och glänser.

– Gissa vem som hade en sådan, säger Niklas Thornéus.

I nästa andetag ger han själv svaret.

– Calle hade en som turnébil fast den var vit. Så jag var ju tvungen att köpa en jag också.

Anders Eldeman, som leder Melodikrysset, sa i ett sina program att han tycker att dagens musiker ofta klär sig som om de går hemma och är sjukskrivna.

Något sådant kan inte Niklas Thornéus beskyllas för. När det är dags för spelning tar han på sig en krittstrecksrandig kostym.

– Fast Calle hade skraddarsytt. Det har jag inte riktigt råd med. Inte än.

Dragspelsmusiken fick Niklas med modersmjölken eftersom morfar och hans bröder var spelmän. I dag är han själv en mycket skicklig dragspelsmusiker och anlitas på danser, bröllop och allehanda fester i hela Norrland.

Ofta får han frågan om han kan spela någon av Jularbos låtar. Carl Jularbo spelade in 1 577

stycken mellan 1913 och 1962, så det finns några att välja mellan.

– Det är ingen som spelat in fler, det är svenskt rekord och är nog omöjligt att slå. Jag har till och med lirat någon Callelåt i kyrkan. De finns flera som är otroligt finstämda, säger Niklas Thornéus.

– Jag som lyssnar så mycket på Calles musik kan höra nyanser mellan olika inspelningar. Trots att det är dur och i grunden väldigt glad musik så kan man hitta ett stråk av vemod och det gör den så unik och speciell.

Kulturskatten lever

När Land träffar Bodens egen Jularbo har han precis reparerat lite på sin rosa Cadillac. Det behövs för snart väntar fler spelningar.

– Oj, så jag längtar! Tänk att få glida fram med Calles gamla dragspel i baksätet. Att få åka till en spelning en vacker sommar dag med lite Callemusik i högtalaren, det är ren njutning.

Niklas håller inte med om att musiken känns mossig.

– Den musik han gjorde lever. Jag ska också ge mitt bidrag för att den här kulturskatten ska få fortsätta att leva.

"Calle Jularbo är kungen. Han höjde den enklaste vals genom sitt fantastiska sätt att spela"

Niklas fem Jularbofavoriter

1 Livet i Finnskogarna.

– Hans största hit. Sättet han spelar den på, det kan ingen efterlikna fullt ut.

2 Drömmen om Elin.

– När han går in på sista repris och när man hör de där bälgskaningssnärtarna i diskanten så blir det så oerhört klämmigt.

3 Vid Källsjön.

– Den är så oerhört vacker, har ett vemod i sig och en mollpreis.

4 Delsbovals.

– Än en gång en väldigt enkel vals men när Calle spelar den blir det magi.

5 Hammerstapolka.

– Ett otroligt tempo och Calle är bergfast i rytmen.

"En dröm slog in när jag äntligen fick chansen att köpa ett av Calle Jularbos dragspel"

Calle Jularbo var ett underbarn

■ Carl Jularbo föddes i Jularbo i Avesta kommun 1893. Han dog 1966.

■ Han hette egentligen Karl Karlsson från början men under sin uppväxt bodde han i Folkärna socken i södra Dalarna, nära hembyn Jularbo.

■ Han började spela dragspel redan som femåring och ansågs vara ett underbarn.

■ Mellan 1909 och 1916 vann han cirka 150 dragspelstävlingar.

■ Livet i Finnskogarna såldes i över 3 miljoner exemplar.

På Carl Jularbos gamla dragspel finns spår att snus mellan knapparna. Även det var ett kännetecken då Jularbo-Calle var en snusare av stora mått.

När Calle Jularbo sålde spelet den 13 november 1947 utfärdade han ett intyg. Det följde med dragspelet som Niklas Thornéus nu äger.